

Datum: 2026-06-10

Diarienummer: KS 2026/0264

Till: Kommunstyrelsen

Kommunledningskontoret

Helena Meier

Pausad tillämpning av delar av avfallstaxa och avfallsföreskrifter avseende tillhandahållande av kärl för fastighetsnära insamling av glas- och metallförpackningar

Ärendet

Tekniska nämnden har den 19 maj 2026 (§ 48) beslutat att pausa införandet av fastighetsnära insamling av färgat glas, ofärgat glas och metall från en- och tvåfamiljshus. Nämnden har föreslagit att kommunfullmäktige ska bekräfta denna paus och göra det valfritt för fastighetsägarna att beställa kärl för dessa fraktioner. Pausen ska enligt tekniska nämndens förslag gälla till dess tillämpningen av lagstiftningen om insamling av sådana förpackningar har tydliggjorts och utretts.

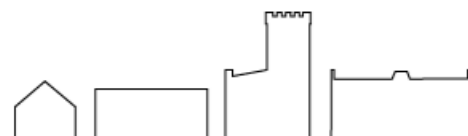
De nya reglerna om fastighetsnära insamling av förpackningar börjar gälla den 1 januari 2027. Kommunledningskontoret bedömer därför att kommunfullmäktige kan medge en paus som längst till den 15 november 2026 för att möjliggöra ett beslut i kommunfullmäktige innan årsskiftet. Har nämnden inte senast vid denna tidpunkt tagit ställning till förslag om att ändra avfallstaxa och avfallsföreskrifter bör pausen upphöra automatiskt.

Den föreslagna pausen påverkar inte den fasta avgiften för avfallsinsamling utan enbart arbetet med att tillhandahålla kärl för fastighetsnära insamling av färgat glas, ofärgat glas och metall.

Kommunledningskontorets förslag till beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

1. Kommunfullmäktige pausar tillämpningen av de delar av avfallstaxa och avfallsföreskrifter som avser tillhandahållande av kärl för insamling av förpackningar av färgat glas, ofärgat glas och metall från en- och tvåfamiljshus. Kommunfullmäktige noterar därvid att beslutet om paus inte påverkar storleken på den fasta avfallsavgiften.

Datum: 2026-06-10

Diarienummer: KS 2026/0264

2. Kommunfullmäktige beslutar att kommunen inte ska ställa ut kärl för insamling av förpackningar av färgat glas, ofärgat glas och metall till en- och tvåfamiljshus till dess att tillämpningen av lagstiftningen avseende sådana förpackningar har tydliggjorts och utretts av tekniska nämnden. Undantag får göras i de fall en abonnent i en- och tvåfamiljshus frivilligt väljer att få kärl för insamling av färgat glas, ofärgat glas och metall utställt.

3. Om tekniska nämnden inte senast den 15 november 2026 har tagit ställning till att föreslå kommunfullmäktige att ändra bestämmelser om fastighetsnära insamling av förpackningar i avfallstaxa och avfallsföreskrifter, upphör pausen att gälla i alla delar.

Bakgrund

Tekniska nämnden föreslog vid sitt sammanträde den 19 maj 2026 (§ 48) att kommunfullmäktige

- dels ska pausa tillämpningen av de delar av avfallstaxa och avfallsföreskrifter som avser att insamling av förpackningar av färgat glas, ofärgat glas och metall från en- och tvåfamiljshus,
- dels ska besluta att kommunen inte ska ställa ut kärl för insamling av ovan angivna förpackningar till en- och tvåfamiljshus till dess att tillämpningen av lagstiftningen om insamling av sådana förpackningar har tydliggjorts och utretts men att
 - a. undantag får göras i de fall en abonnent i en- och tvåfamiljshus frivilligt väljer att få kärl för insamling av färgat glas, ofärgat glas och metall utställt.

Samtidigt beslutade tekniska nämnden för egen del att avvakta med att ställa ut kärl för de aktuella fraktionerna till dess fullmäktige tagit ställning till ovan återgivet förslag. Nämnden uppdrog också till samhällsutvecklingsförvaltningen att utreda hur gångavståndstillägget i avfallstaxan kan justeras så att det blir oberoende av hur många kärl som omfattas av avgiftsuttaget för en och samma fastighet.

Bakgrund till tekniska nämndens förslag

En ny nationell lagstiftning innebär krav på fastighetsnära insamling av förpackningsavfall senast den 1 januari 2027. Enligt de nya reglerna ska följande förpackningsavfall samlas in fastighetsnära av kommunerna från och med detta datum; förpackningar av papper, plast, metall och glas (både färgat och ofärgat). Dessa fraktioner ska kunna sorteras i direkt anslutning till bostaden, parallellt med redan obligatorisk separat insamling av matavfall och hantering av restavfall som gäller från 2024. Större och skrymmande förpackningar, särskilt

Datum: 2026-06-10

Diarienummer: KS 2026/0264

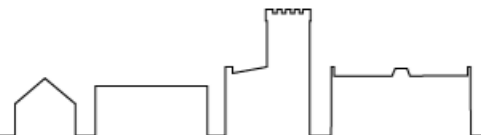
större kartonger av papper och plast, ska fortsatt lämnas vid lättillgängliga insamlingsplatser i närområdet.

Danderyds kommun förbereder införandet av detta genom utplacering av nya avfallskärl vid eller nära berörda fastigheter samt anpassning av insamlingssystem. Taxan och avfallsföreskrifterna är sedan tidigare anpassade till den nya lagstiftningen. Inledningsvis var det tänkt att ett enfamiljshus skulle få två tillkommande kärl; ett kärl för förpackningar av papper och plast och ett kärl för färgat glas, ofärgat glas och metall, utöver de två befintliga kärlen för matavfall respektive restavfall. Enligt det ovan beskrivna beslutet om paus i tekniska nämnden den 19 maj 2026 blir det frivilligt att ha ett kärl för förpackningar av glas och metall vid en- och tvåfamiljsfastigheter. Kärlet ställs ut efter beställning från fastighetsägaren. Hämtning av trädgårdsavfall och returpapper är frivilliga tilläggstjänster. Flerfamiljshus kommer i många fall behöva enskilda kärl per förpackningstyperna papper, plast, färgat glas, ofärgat glas och metall.

Tekniska nämnden har noterat att införandet av nya kärl har väckt kritik och oro bland invånare som främst rör risken för försämrad stads- och trädgårdsmiljö genom många synliga kärl i gatumiljön, trängsel på redan smala gator och trottoarer och ökade kostnader för hushållen samt praktiska svårigheter vid små tomter. Frågor ställs också om kommunen säkerställer framkomlighet, trafiksäkerhet och en estetiskt acceptabel lösning. Detta föranledde tekniska nämnden att besluta om det förslag som har redogjorts inledningsvis.

Mot bakgrund av detta och att kommuner enligt uppgift i sina förberedelser för införandet gör på olika sätt, gav tekniska nämnden samhällsutvecklingsförvaltningen i uppdrag att utreda huruvida det framkommit ny information om fastighetsnära förpackningsinsamling och om möjligheten att använda flerfackskärl för mat- och restavfall eller gemensamhetslösningar samt att utreda gångavståndstillägg för förpackningsinsamlingen. Vidare skulle utredningen innehålla en bedömning av den diskussion som pågår hos kommuner om förpackningsinsamlingen, främst gällande glas- och metallinsamlingen.

Samhällsutvecklingsförvaltningen återrapporterade i utredningen till nämndens majsammanträde att lagstiftningen gällande förpackningsinsamlingen inte har ändrats. Den förändring som skett är att tillsynsansvaret övergår från kommunen till länsstyrelsen. Gällande tvådelade kärl för mat- och restavfall konstaterade förvaltningen att de aktuella frågeställningarna är förknippade med osäkerhet och kräver en djupare analys.

Kommunledningskontorets utredning och förslag

Kommunledningskontoret konstaterar att förslaget från tekniska nämnden tar sikte på att pausa arbetet med att *tillhandahålla kärl* för insamling av färgat glas, ofärgat glas och metall. Pausen påverkar inte uttaget av den fasta avgiften i enlighet med taxan. Den nya fasta avgiften som började gälla den 1 februari 2026 omfattar fastighetsnära insamling av samtliga de förpackningar som ska samlas in på det sättet.

Utifrån detta föreslår kommunledningskontoret att punkten A 1. i tekniska nämndens förslag till beslut kompletteras enligt följande (röd text).

”Kommunfullmäktige pausar tillämpningen av de delar av avfallstaxa och avfallsföreskrifter som avser **tillhandahållande av kärl för insamling av förpackningar av färgat glas, ofärgat glas och metall från en- och tvåfamiljshus. Kommunfullmäktige noterar därvid att beslutet om paus inte påverkar storleken på den fasta avfallsavgiften.**”

Kommunledningskontoret bedömer att det behövs en bortre gräns för hur länge pausen för att invänta tekniska nämndens utredning kan gälla. Eftersom bestämmelserna om fastighetsnära insamling i 6 kap. 4 § *förordningen om producentansvar för förpackningar* träder i kraft 1 januari 2027 behöver frågan vara utredd innan dess. Kontoret föreslår därför en tredje punkt i kommunfullmäktiges beslut, som innebär att pausen upphör i alla delar om tekniska nämnden inte senast den 15 november 2026 har tagit ställning till ett förslag om ändringar i bestämmelserna om fastighetsnära insamling av förpackningar i såväl avfallstaxan som avfallsföreskrifterna. Tekniska nämnden har sammanträde den 5 november 2026, vilket gör att nämnden ska kunna behandla ett ärende om detta före den 15 november 2026.

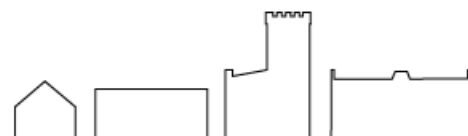
Konsekvenser för barn och unga

Förslaget till beslut har inte några direkta konsekvenser för barn.

Ekonomiska konsekvenser

Kommunledningskontoret har inte underlag för att göra en beräkning av kostnaden.

En första analys av mer långsiktiga konsekvenser av eventuella ändringar i den fastighetsnära insamlingen visar att Danderyds kommun riskerar att få högre driftskostnader och kapitaltjänstkostnader, kostnader för eventuell magasinering samt lägre ersättning från producenterna. Intäkterna från viktavgiften för restavfall måste ersättas med fasta avgifter

Datum: 2026-06-10

Diarienummer: KS 2026/0264

vid en eventuell övergång till tvådelade kärl och driftskostnaderna är högre för tvådelade kärl. Kostnader för köp av kärl tillkommer kopplat till investering, demontering och direktavskrivning samt kostnader för hämtning av förpackningar trots utebliven insamling.

Samhällsutvecklingsförvaltningen har till tekniska nämnden vid dess sammanträde den 19 maj 2026 redovisat att den negativa effekten om glas- och metallkärlen inte ställs ut är mycket svårbedömd i dagsläget. Enligt samhällsutvecklingsförvaltningen är den i vart fall 1,3 miljoner kronor årligen och till det läggs kostnad för magasinering. Kommunen kommer ha kostnader på mellan 2 och 3 miljoner kronor för tjänsten oberoende om den erbjuds eller inte och förvaltningen har inte lokaliserat några kostnadsbesparingar på att inte ställa ut glas- och metallkärl.

Gemensamt för alla ekonomiska konsekvenser är att avfallstaxan sannolikt behöver revideras och omarbetas.

Carina Lundberg Uudelepp
Kommundirektör

Björn Wallgren
Ekonomidirektör

Handlingar i ärendet

1. Tjänsteutlåtande, Pausad tillämpning av delar av avfallstaxa och avfallsföreskrifter avseende tillhandahållande av kärl för fastighetsnära insamling av glas- och metallförpackningar
 2. Tekniska nämndens protokoll, 2026-05-19 (§ 48)
 3. Samhällsutvecklingsförvaltningens tjänsteutlåtande den 13 maj 2026, Uppdrag att utreda avfallsföreskrifter med fokus på fastighetsnära förpackningsinsamling
- Information om avfallstaxa för Danderyds kommun: [Avfallstaxa – Danderyds kommun](#)
 - Information om avfallsföreskrifter för Danderyds kommun: [Avfallsföreskrifter – Danderyds kommun](#)

Expedieras
Tekniska nämnden